

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/388/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212201093
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7212201093.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu M. A. Q. , s.r.o., B., Y. 5, IČO: 35 724 803, proti žalovanému T. V., naposledy bytom A., B. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom F. V. P., zamestnancom H. súdu A. I, za účasti vedľajšieho účastníka I. na ochranu občana spotrebiteľa O. so sídlom v X., V. XX, o zaplatenie 978,32 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 18C 142/2012 - 61 z 26.9.2012 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka.

Vedľajšiemu účastníkovi sa prisudzuje náhrada trov odvolacieho konania vo výške 19,12 € spočívajúca v trovách právneho zastúpenia a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Ambrózovi Motykovi, advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením zastavil konanie, vrátil žalobcovi súdny poplatok, vo vzťahu žalobcu a žalovaného rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a žalobcu ďalej zaviazal nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 141,79 € na účet jeho právneho zástupcu, v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

V dôvodoch uznesenia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 978,32 € s prísl., z titulu neuhradeného spotrebiteľského úveru a po vznesení námietky premlčania vedľajším účastníkom, ktorý vstúpil do konania popri žalovanom, podaním z 10.9.2012 žalobu vzal späť a navrhol konanie zastaviť. O zastavení konania rozhodol podľa § 96 ods. 1 až 3 O.s.p. a o vrátení súdneho poplatku žalobcovi v zmysle § 11 ods. 3,4 zák. č. 71/1992 Zb. O trovách konania rozhodol v súlade s § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. a žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže mu preukázateľné trovy ani nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi priznal nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 141,79 € za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie vyjadrenia vo veci samej) po 51,45 €, ďalej paušálnu náhradu hotových výdavkov a tiež DPH vo výške 20 % z trov právneho zastúpenia. Bol toho názoru, že fakt založenia vedľajšieho účastníka za účelom ochrany spotrebiteľa nevylučuje, aby bol v súdnom konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov. Vzhľadom na veľké množstvo sporov, v ktorých vystupujú spotrebiteľia nie je zjavné v možnostiach združenia chrániť ich záujmy bez kvalifikovanej pomoci právneho zástupcu. O tom, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vec prevzal a oboznámil sa s ňou svedčí aj podanie vedľajšieho účastníka vo veci samej z 31.8.2012, v ktorom bola vznesená námietka premlčania. Doplnil, že z úradnej činnosti mu je známe, že samotný žalobca sa zaoberá vymáhaním pohľadávok, ktoré získava od rôznych subjektov, na základe zmlúv o postúpení pohľadávok a v týchto konaniach je pravidelne zastúpený tým istým právnym zástupcom čo vzbudzuje dôvodné podozrenie, že osobitne v prípade drobných sporov môže ísť v jeho podnikaní o snahu získať prospech predovšetkým v podobe priznanej náhrady trov konania, ktorá je často vyššia ako žalovaná pohľadávka.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca. Uviedol, že že nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohol uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Podľa údajov registrácie MV SR, samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenie disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami v danej problematike, ktorou sa ako špecifickou zaoberá a je inštitúciou spôsobilou účinne ochraňovať práva spotrebiteľa v súdnom konaní. Konštatoval ďalej v odvolaní, že ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. V opačnom prípade jeho konanie vytvára dojem účelovosti, čo ustálil Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí 5Co 26/2012 a obdobne tento súd aj v rozhodnutí 3Cob 259/2011. Zdôraznil, že účelom právneho zastúpenia je predovšetkým zastupovanie záujmov svojho klienta, avšak v danom prípade možno konštatovať, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nevhodné s poukazom na to, že samotné združenie sa prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania. Konanie vedľajšieho účastníka v podobne jeho právneho zastúpenia je tak nevhodné, na čo mal súd reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať, ako to vyplýva aj z rozhodnutí iných súdov, na ktoré poukázal - Krajský súd v Košiciach rozhodnutie 6Co 141/2012, Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutie 17Co 91/2012, Krajský súd v Prešove rozhodnutie 13Co 35/2012, 13 Co 36/2012, 13 Co 40/2012, keď obdobný právny názor ako názory obsiahnuté v týchto rozhodnutiach vyslovil aj Ústavný súd SR v náleze II.ÚS 78/03, ako aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí 16Co 100/2012. Namietal tiež, že žalovanému v konaní v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. súdom bol ustanovený opatrovník a ten disponoval rovnakými oprávneniami ako účastník konania a nebolo tak potrebné, aby aj vedľajší účastník ochraňoval záujmy žalovaného. Bol tiež toho názoru, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného a je tak zrejme, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý výrok potvrdiť ako vecne správny a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 40,03 €. Aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. na danú právnu vec považoval za nenáležitú a poukázal pritom na uznesenie NS SR z 18.1.2012 sp. zn. 6 MCdo 5/2011. Nemal žiadne ilúzie o ušľachtilých pohnútkach žalobcu vo vzťahu k späťvzatiu žaloby a žalobca svojim konaním veľmi pragmaticky, v snahe nenavyšovať vo svoj neprospech trovy konania a zachrániť podstatnú časť zaplateného súdneho poplatku berie žalobu späť na súdoch, kde združenie vstupuje do spotrebiteľských konaní. Správanie sa žalobcu v spore ale najmä okolnosti, za ktorých bola uplatnená žalobou premlčaná pohľadávka nedávajú predpoklad pre aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. Poukázal tiež na to, že v množstve súdnych sporov pôsobil už jeho vstup do konania (aj bez vyjadrenia vo veci samej) pre žalobcu odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal žalobu späť a konanie žiadal zastaviť. Uviedol, že iba jediná členka združenia má právnické vzdelanie, avšak právnu prax nevykonáva a ak by bola prijatá námietka žalobcu, bol by problematické aj zastupovanie advokátmi napr. v prípade sudcov, prokurátorov, advokátov, ministrov spravodlivosti, predsedov vlád, ktorí sú právnikmi, čo by bolo v evidentnom rozpore s platným právom, ale aj s každodennou realitou. Nemá možnosť trovy advokáta hradiť z vlastných prostriedkov, keď síce po opakovaných žiadostiach v priebehu posledných dvoch rokov mu Ministerstvo hospodárstva SR schválilo finančnú podporu vo výške 4.000,- € (doposiaľ bolo vyplatených len 1.000,- €), avšak tento finančný príspevok pri objeme vykonávanej činnosti nepokrýva ani len poštové výdavky. V súvislosti s opatrovníkom ustanovených žalovanému mal za to, že tento, rovnako ako v obdobných iných prípadoch, je iba formálnym článkom a materiálne neposkytuje skutočnú ochranu spotrebiteľovi. Podčiarkol, že svojou činnosťou napriera vysoké ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa a na napĺňanie týchto cieľov je odkázaný na právne služby a aj keď je združením na ochranu spotrebiteľov, združenie nie je právnikom a bez pomoci advokátov sa tak nezaobíde. Dal do pozornosti znenie zmluvy o fungovaní EÚ, charty základných práv EÚ a tiež rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci C - 279/09, z ktorého vyplýva, že združenie na ochranu spotrebiteľa má právo na advokáta a aj náhradu trov konania a okrem toho aj na novelizované znenie § 137 O.s.p. V ďalšom poukázal na rozhodnutia iných súdov v otázke náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a z niektorých (Krajský súd v Košiciach 9Co, Krajský

súd Nitra 9Co, Krajský súd Banská Bystrica 15Co, Krajský súd Trenčín 17Co atď.) osobitne citoval na podporu svojej argumentácie časti odôvodnení.

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie v napadnutom výroku je vecne správne, preto ho potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Podľa obsahového vymedzenia dôvodov odvolania, vecná nesprávnosť napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa spočíva v podstate v tom, že súd na rozhodnutie o trovách konania neaplikoval ust. § 150 O.s.p., hoci mal podľa názoru žalobcu podľa neho pri tomto rozhodnutí postupovať, lebo tak ako to uviedol vo svojom podaní v súvislosti so späťvzatím žaloby, právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je v tomto prípade nehospodárne, neúčelné a nadbytočné.

Odvolačný súd zhodne so súdom prvého stupňa zastáva názor, že v danej veci na rozhodovanie o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom neprichádzala do úvahy aplikácia § 150 O.s.p. a to ani z dôvodov, o ktoré sa pre použitie tohto ustanovenia žalobca opiera vo svojom podaní z 3.9.2012, a na ktoré dôvody poukazuje aj v odvolaní. Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu. Takéto okolnosti v posudzovanej veci ani podľa názoru odvolacieho súdu nie sú dané. Vedľajší účastník ako občianske združenie na ochranu spotrebiteľov má legitímne právo na náhradu trov v konaní, v ktorom poskytoval ochranu práv spotrebiteľovi. Týka sa to aj trov, ktoré mu vznikli z titulu jeho právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia v zásade sa považujú za účelne vynaložené trovy v súdnom konaní. Pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, postupoval správne a správne ustálil aj výšku náhrady trov, lebo obidva úkony poskytnutej právnej služby boli vykonané účelne a teda v príčinnej súvislosti s potrebou ochrany práv účastníka.

Vedľajší účastník mal aj v odvolacom konaní úspech, preto mu bola priznaná náhrada požadovaných trov (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.) pozostávajúcej z odmeny za poskytnutú právnu službu - jeden úkon právnej služby za podané vyjadrenie k odvolaniu (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z.z.), a to vo výške 8,30 € a k tomu režijný paušál 7,63 €. Zástupca vedľajšieho účastníka preukázal, že je platcom DPH, preto mu bola priznaná aj 20% DPH, t.j. 3,19 €, spolu náhrada trov titulom právneho zastúpenia 19,12 €. Poskytnutie právnej služby považuje odvolací súd za účelne vynaložený úkon, keďže aj vedľajší účastník má právo podať vyjadrenie k odvolaniu žalobcu proti napadnutému rozsudku. Pri skúmaní hľadiska účelnosti tohto úkonu právnej služby (t.j. vyjadrenia k odvolaniu), odvolací súd vychádzal z obsahu podania a vzhľadom na jeho vecný charakter posúdil aj tento úkon právnej služby ako účelne poskytnutý. Predmetom odvolacieho konania boli len trovy konania priznané súdom vo výške 141,79 €, čo je tarifná hodnota veci v odvolacom konaní (§ 10 ods. 1 cit. vyhl.). Odmena však patrí iba vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, teda nie vo výške 16,60 €, ale 8,30 €, v súlade s § 14 ods. 3 písm. b/ cit. vyhl.

Úlohou súdu prvého stupňa po vrátení veci bude vysporiadať sa aj s návrhom žalobcu na opravu preskúmaného uznesenia v časti dátumu narodenia žalovaného.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.